

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:

VÉSEI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:

BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A lelencügy és a főváros.

Budapest, január 27.

Kétségtelen, hogy a kormány komolyan hozzáfogott a lelencügy rendezéséhez. Nagy áldozatokkal már eddig is hathatósan intézkedett ez ügyben, amennyiben úgy a fővárosban, mint a vidéken egyesületek útján gondoskodni minden szükölködő gyermekekről, — legujabban pedig állami intézményekkel akarja a lelencügyet véglegesen megoldani. Már néhány évvel ezelőtt kért a fővárostól lelencház céljaira telket, amit a főváros készséggel fel is ajánlt, kikötötte azonban, hogy „a lelenceket a legemberségesebb és leghatékonyabb módon vehessék fel, úgy hogy a lelenc beadójához kérdést tehetnek, de a válasz megtagadása nem lehet akadály a lelenc felvételére. A lelencházba mindenkit, minden időben, minden faggatás nélkül fel kell venni.”

A miniszter arra kérte a fővárost, hogy ezt a pontot ejtse el. A pénzügyi bizottság azonban, mely elé ez az ügy a napokban került, egyhangulag kimondotta, hogy ragaszkodik a kikötéshez.

A fővárosi sajtó nagy része pedig, mely eddig a tárgyhoz hozzászólt, helyesléssel fogadta a főváros álláspontját.

A dolognak ebben a stádiumában talán nem fölösleges, ha eddig szerzett tapasztalataim alapján kifejezem azokat az állapotokat, melyek szükségesszerűleg keletkeznek akkor, ha a miniszter tényleg elfogadja a főváros proпозициóját.

A lefolyt 1900. évben Budapesten a *Fehér Kereszt* felvett 4200, a *Gyermekekmenhely* 1000 gyermeket; a két intézet összesen tehát ötezernél több gyermeket. A felvett gyermekek mind olyanok, akikről a hatóság hivatalosan kimondta, hogy rá vannak szorulva a köz-ápolásra, azaz hogy teljesen szegények. Ha kivétel nélkül minden odahozott gyermeket fel kell venni a lelencházba, a felvételek száma — keveset mondom —

legalább is meg fog kétszereződni, annál inkább, mert most tényleg először is meggyőződést szereznek arról, el tudják-e a szülő tartani gyermekét és az illetőségi községben és másutt is tudakolják nincse-e a gyermeknek fizetni köteles és fizetni képes hozzátartozója. Könnyen érthető, hogy abban az esetben, ha ez nem fog megtörténni, nem csak törvénytelen és teljesen szegény gyermekek fognak a lelencházba kerülni, hanem odaviszi gyermekét minden anya, aki csak pillanatra is zavarban van, aki gyermekét csak nehezen képes tartani és odaviszik mindazok, akik azt hiszik, hogy gyermekük az államnál jobb helyen van, mint náluk.

Mint hogy az állam törvény szerint hét éven át tartozik a gyermeket tartani, a felvételek száma pedig csökkenni nem fog, a budapesti intézet hét év alatt 70.000 gyermeket fog felvenni. Feltéve, hogy a hét év alatt az összes gyermekek fele részint halálozás, részint más okoknál fogva megszűnik az állam gondoskodása alatt maradni, az első hét év végén 35.000 gyermek áll majd Budapesten állami ápolás alatt. Egy gyermek évi ápolási költségét (eltartás, ruha, gyógyszer, felügyelet, adminisztráció) átlag 100 forintjával számítva, a budapesti lelencház a 7-ik évben 3 és fél millió forintba fog kerülni. Az egész ország legalább kétszer annyi gyermeket fog felvenni, mint Budapest egymaga, a hetedik év végén tehát az ország lelencügye 10 és fél millió forintba fog kerülni. Nem mondom, hogy ez sok, vagy hogy a kiadás nem áll arányban a megmentett emberéletek értékével, de világos képét akarván adni a fejleményeknek, figyelmen kívül nem lehet hagyni azokat a terheket, melyek az országra hárulhatnak.

Hét éven felül egészen 14 éves korig az illetőségi község tartozik a gyermeket felvenni. Az olyan esetekben, amelyekben az illetőség ki nem puhatolható, azt a községet tekintik a törvény az illetőségi helynek, amely-

nek területén a gyermek találtatott. Az anya nem lévén köteles adattal szolgálni, a budapesti intézet felvételeinek nagy része válik majd budapesti illetőségűvé, 7—14 éves korig való felnevelése tehát a fővárosnak lesz kötelessége. Ha a budapesti intézet ápoltságainak ötöd része válnék csak budapesti illetőségűvé — pedig több lesz — az első 7 év végén, amikor a gyermek-létszám már megállapodott, 19.000 gyermek lesz a főváros terhére. A gyermekekből tisztességes embereket és nem proletárokat nevelni lévén a feladat, a 7 évnél idősebb gyermekek évi tartásdíját sem vehetjük kisebbnek 100 forintnál, a főváros évi kiadása a mostani 30.000 forintra szemben 1.900.000 forint lesz.

Megint nem mondom, hogy ez sok, de mégis megfontolandó, vajjon a főváros meg fogja-e ezt a terhet birni? — Ennyit az ügy finansziális részéről.

Sokkal súlyosabb azonban ennél egy másik körülmény. Az tudniillik, hogy ezeket a gyermekeket — bármilyen nagy is egy ilyen lelencház — mind elhelyezni és ott tartani, térbeli lehetetlenség miatt is — eltekintve minden egyéb októl, mely ellene szól — nem lehet.

Ezeket a gyermekeket tápanyákhöz, vidékre kell helyezni, és nem is olyan régen volt az az idő, amikor még 100 kihelyezett gyermek közül 99 pusztult el. Csak a legutóbbi időben birtok az angyalcsinálást, mely már ijesztő mérveket öltött a fővárosban és környékén, éppen az egyesületek működése következtében kiirtani s az általunk kihelyezett gyermekek között a halandóságot a minimumra redukálni.

A Fehér Kereszt felvett 4000 gyermekét csak a legnagyobb erőfeszítéssel, gondossággal és utánjárással képes jól elhelyezni, illetőleg számukra jó tápanyákat kikeresni.

Ha 10.000 gyermek elhelyezéséről kellene minden évben a fővárosban gondoskodni, véleményem szerint megfelelő táp-

TÁRCA.

Csipkerózsza karácsonya.

(Utí napló.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Cerri Gyula.*

Vastag és nehéz volt a kód Budapest felett és a fővárosnak máskor oly élénken lüktető életére már hetek óta fojtó, türelhetetlen pára-borulat ült. Illett a természetnek ez a szürke vizsgálatlan-sága olyan embernek érzelmvilágához, akinek a jelen semmit se teljesít és a közeli jövő mindent megtagad. Valóságos eskimó-életet folytat ilyenkor a budapesti bennszülött, epekedve fényes, meleg nap után, amely nem tünik föl sem a fizikai látóhatáron, sem a szociális életben. A tengődés ideje volt ez a sötétségben, amelyről fogalmuk sincsen az életöröm nagyóságában haladóknak.

Ilyen idő volt, közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt, amikor elhagytam a ködbe borult és gondok alatt nyögő fővárost, hogy Dél felé siessek. A távolságról már nem is beszél a huszadik század gyermeke. Es ha megvan a kellő aprópénzünk, manapság negyvennyolc óra alatt mi boldog budapestiek elérhetjük Nápolyt. De vágakozásomnak célja sokkal közelebb volt. A magyar tenger elhagyott partjai felé vitt a lel-kem, hazánk Csipkerózsáját, a magányos *Cirkvenicát* akartam fölkeresni. Minő gondolat! Hiszen, aki előkelőséget folytatni akarja, ilyenkor legelőbb is Abbáziába siet, komédiát játszani komédia-sok között és tetszés szerint tarthatja magát előkelőnek, ha csak megfizette előbb a fürdőtakstát.

De *Cirkvenicába*, a magyar fürdőhelyre — fi done, — ki fog odatérni, míg a külföld olyan sokat ígért, amit be nem tart.

Nos, nekem megvolt a magam jó oka, amért magányos Csipkerózsánkhoz siettem. Van ott egy temető. És benne egy sir. Oda zarándokoltok én és erőt gyűjtök magamnak, hogy elviselhessem az életet, amelynek tragédiájába a nagy költő, a mi istenünk csak mulandó epizódul bocsát nagy ritkán egy kis örömet. Oh, sohase tudjátok meg, hogy mennyire kiesi a világ, milyen hiábavaló minden varázsa és fénytelen legszébb pályabére, amelyet csak nyújthat, hogyha a mellett a kis hantocska mellett álltok, amelynek mélyében gyermekek porlik! Hogyha a nagy virulásba és megújulásba belezokog jajongó szavatok: *Oh, ha visszakaphatnám!*

De ez az én személyes ügyem, — és ha emberi dolog is, hogy fájdalom hangossá válik, de semmi esetre se művészi. Hiszen a modern művész csak olyan fájdalmakat ébreszt, amelyeket maga nem érez és olyan érzelmeket feszít a végleteikig, amelyek az ő lelkiének idegenek. Idegen idegeket a szakadásig ingerelni — és aztán jól bevaesorázni, — a legmodernebb titok, ime. Ignoráns vagyok a művészetnek ezen a terén és őreg vagyok ahhoz, hogy tanuljam, attól tartok. Hadd meséljek hát csak a magam módján tovább!

Karácsony napján délben kötött ki *Cirkvenica* előtt hajónk. Rossz idők jártak a szegény Csipkerózsára, — talán már kezdettől fogva tulságosan nagy, tulságosan nehéz ruhába is dugták és pompájának terhe alatt bizony szenvedett. Bizonyos, hogy nehezebb nyavalyába esett, amikor később a spekuláció kezébe került. Mostanság tudvalevőleg *József* főherceg tulajdona, aki nem egy

tekintetben lett jötevője a magyar tengerpartnak. A főhercegi család áldásos működéséről, amelyet oly büszke örömmel mondunk a miénknek, fennen beszélnek a bájos *Villa Misa*, amelyből a magyar főherceg katonatiszti fürdőházat csinált és az ódon franciskánus klostornak, ahol a főhercegcsaszony jóvoltából beteg árvagyermekek üdülnek.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a József főherceg-fürdő szálloda az egyetlen tiszta magyar pont azon a partú vidéken, amelyet magyarnak reklamálnak, amelynek lakossága azonban nyelv, erkölcs és lelkiélet dolgában, ha nem is éppen elöregünk, de velünk szemben idegen. Hanem azért a lakosság jólelkű, becsületes faj, munkát és rendet szerető, és mindenképpen arra való, hogy a szintén komoly természetű és munkás magyar fajjal rokonszenvenzen; ha tudniillik alkalunk volna, hogy egymással jobban megismerkedjenek. Nemesak magánérdek, de első sorban társadalmi és állami szempontból helyes, hogy erőlyesen megálljunk azon a talpalatnyi magyar földön, amely ott távol a miénk. És ez nem is kellemetlen, nem is nehéz.

Csak egy előítélettel kell megszabadulnunk, amely azonban — fájdalom — nemzeti sajtáságunk, attól tudniillik, hogy előkelőbb, elegánsabb, illőbb pénzünket a külföldre vinni, a helyett, hogy a hasznosat a kollemossal egybefűzve, szórakozásunkban is hazafiassak volnánk.

Ha megengedjük, hogy magyar *Cirkvenicánk* nem eléggé paradicsomi vidék, a mi „legfelsőbb tizezrünk” számára — tartok tőle, hogy a „tizezer” ma már tulság! — el kell ismernünk, hogy közép-osztályunk könnyen elérhető távolságban alig talál helyet, ahol a tengerpart áldásai: melegség, nap, levegő, a tenger sóstartalma stb. annyira

anyákat egyáltalán lehetetlen volna találni, minek következtében a halandóság ezeknél a gyermekeknek óriási mértékben emelkednek, és — jöjjék többet költöttünk és több gyermekeket vittünk gondozásba — az életnek talán kevesebb gyermeket menthetnénk meg, mint a mostani rendszer mellett.

Steiger főv. biz. tag a pénzügyi bizottság ülésén eljlesztő példaképpen egy esetet említ, melyben a rendőrség haza irt a leány illetőségi községébe, aminek következtében a leány apja meghalt, a leány pedig világgá bujdosott...

Ha minden gyermeket minden kérdezős nélkül veszünk is fel, még sem lehet megakadályozni egészen azt, hogy az apa meg tudja leánya szegényét, — eltekintve attól, hogy az említett eset az elmondott alakban meg sem történhetett, minthogy az illetőség kipuhatólására nem a rendőrség, hanem az előjárású illetékes.

A *Fehér Kereszt* a kormány intézkedése folytán kérdést intéz minden szülőhöz, mielőtt gyermekét az országos betegápolási alap terhére felvenné, vajjon nem állanak-e fenn otthon oly erkölcsi momentumok, amelyek következtében kívánatos volna, hogy az ő esete titokban tartassék. Minden ilyen esetben a gyermeket nem vesszük fel a betegápolási alagra, hanem az egyesület segízei az anyát, hogy gyermekét felnevelhesse. A gyermek élete ellen elkövetett merényleteket pedig sehol és semmiféle intézkedéssel sem lehetett egészen megszüntetni, még akkor sem, mikor a forgó-láda divott, mert a gyermekgyilkosságoknak nem csupán a nyomor, hanem más erkölcsi indító oka is van, a milyen a kétségbeesés, a gyűlölet saját gyermekével vagy annak apjával szemben stb.

Igaz, hogy vannak államok, például Franciaország, ahol a gyermeket tényleg szó nélkül felveszik, de ott oly drasztikus rendszabályokat alkottak arra nézve, hogy az állam terhére eső gyermekek száma ne legyen túlnagy, hogy ez véleményem szerint sokkal rosszabb eljárás, mint az a rendszer, amely arra van alapítva, hogy minden gyermeket, aki szükségét szenved, az állam vegyen gondozásába. Franciaországban először is figyelemztetik az anyát, hogy az állam bizonyos ideig segélyben részesíti, ha maga akarja gyermekét felnevelni. Ha ezt nem akarja, tudára adják, hogy gyermekét soha az életben többé nem fogja látni és évenként egyszer csak annyit tudhat meg róla, él-e, vagy meghalt. Szóval, ott a felvétellel szétszakítanak

minden kapcsolatot anya és gyermek között. A gyermeket messze földre küldik és csak a legutóbbi esetben és akkor is csak, ha az anya a felmerült összes költségeket — rendszeresen 3000 koronát — visszatéríti és más erkölcsi okok is kívánatosak teszik, hogy a gyermek szülőjének visszaadassék — csak akkor kaphatja az anyja vissza. Kénytelenek az államok ilyen barbár rendszerhez nyulni, mert mikor Párisban a hatvanas években minden gyermeket minden megszorítás nélkül felvettek, egy év alatt 60.000 gyermeket helyeztek el a lelencházban.

A felhozottak alapján minden hozzátérőnek csak az lehet a véleménye, hogy a magyar kormány a lelencüggyel a hazai viszonyok lelkiismeretes mérlegelésével, vagyoni erejének megfelelőleg rendezte eddig és szándékozik megoldani a jövőben is, és hogy mindenkinek kötelessége, hogy a kormánynak ez a nagy humanitárius és nemzetgazdasági feladat teljesítésében tőle telhetőleg segítségére legyen.

Dr. Szalárdi Mór.

BELFÖLD.

A miniszterelnök Bécsben. Bécsből táviratozzák: Széll Kálmán miniszterelnököt 6 fősége ma délelőtt kilenc órák kihallgatáson fogadta, amely több mint egy órahosszat tartott. A miniszterelnök napközben érintkezett Gohschowski külügyminiszterrel, Kállay közös pénzügyminiszterrel és dr. Körber osztrák miniszterelnökkel.

Egy miniszter összeférhetlenségi ügye. A főrendiház több tagja ellen minap beadott összeférhetlenségi feljelentésben szó volt gróf Széchenyi Gyula 6 fősége személye körüli miniszterrel is. akiről a feljelentés azt állítja, hogy a miniszter a magyar agrár és járadék-bank-igazgatósági tagja. Ezen állítással szemben arra figyelmeztetnek bennünket, hogy gróf Széchenyi Gyula már akkor, midőn miniszterrel nevezetett ki, ez állásáról lemondott, úgy hogy az a feljelentés reá nem vonatkozhatik.

KÜLFÖLD.

A gyászoló Anglia.

Osborne, január 27.

Az a terem, amelyben Viktória királynő földi maradványai ravatalra helyeztetek, mélyen ünnepies benyomást tesz. Csak a falakon elhelyezett kis villamos lámpák és néhány nagy kandeláber világítja meg a köröskörül birsorú posztóval bevont, nem tulságos nagy helyiséget. A ravata-

lon, a virágokkal gazdagon ékesített padló fölött vagy két lábnyi magasságban áll a koporsó, amelyet egy gyönyörű fehér selyem lepel és a térdszalagrend bíbor-bársony, hermelinszegélyű díszruhája teljesen beföd. A koporsó fejénél van elhelyezve a királyi diadém. A ravatal négy sarkánál testőr-katonák állnak. A koporsó felső végén két oldalt a király és a királyné koszorúi fekszenek, mellettük a német császári páré. A folyosókon ünnepies esőnd uralkodik.

London, január 27.

Az admiraltáshoz *Edvárd* királynak a flottához intézett üzenete érkezett, melyben a király köszönetet mond a flottának, az anyja dicső uralkodása alatt tett dicsőségteljes szolgálatokért. Az üzenet a szavakkal végződik: Midőn érdekeitek felett öröködöm, bizalommal telten támaszkodom arra a soha meg nem író hűségre, mely a flottának büszkesége és öröksége. A hadsergehez ugyanolyan üzenetet küldött, mint a haditengerészethez. Az üzenet köszönetet mond a hadsergnek kitünő szolgálataitért, utal arra, hogy az elhunyt királynő büszke volt, hogy egy katonai leánya és azt mondja, hogy a hadserge legjobb érdekeinek megóvása azokhoz a dolgokhoz fog tartozni, amelyek a király szívének a legdrágábbak. A király tudja, hogy megbízhatik a hadserge lojális odaadásában.

London, január 27.

A *London Gazette* külön kiadása közli azt a rendeletet, melylyel Vilmos császár az angol hadserge tábornagyává nevezetett ki. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a connaughti herceg ma reggel nyújtotta át a császárnak a tábornagyi kardot.

Páris, január 27.

Lanesson tengerészetiügyi miniszter a „Dupuy de Lome” cirkálóhajót jelölte ki arra, hogy részt vegyen a Spiteheadban csütörtökön, Viktória királynő holttestének átszállítása alkalmából tartandó flottamanifesztáción. Bienaimé altengernagy s az általa vezetett küldöttség élén szerdán utazik el Párisból és egyenesen Londonba megy.

Viktória angol királynő halála alkalmából ma délelőtt 11 órák a budapesti angolok gyász istentiszteletet tartottak a Hungaria szálló földszintjén levő imateremben. Az istentiszteleten igen nagy számmal jelentek meg az angolok. A hölgyek legnagyobb része fekete ruhában, kalappal jelent meg, s ott volt Thornton-Conway Károly angol főkonzul a családjával, az angol konzulatus tisztviselői stb. Az imaterem szószéke fekete draperiával volt borítva, s a padlózaton fekete szőnyegek kiterítve. Az egybegyűltek orgonakiséret mellett szép egyházi karéneket adtak elő, mire *Jeucky* skót lelkész imát, majd prédikációt tartott. Ennek befejezte után ismét karének volt, s végül a királynőért való imádkozás.

HIREK.

Budapest, január 27.

— BUDAPESTI NAPLO. Január 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A cár Pétervárott. Az orosz cár, mint távirataink jelentik, ma családjával együtt bevonult Pétervárra, mintán heteken át betegben feküdt Livádiában. Szerencsés visszautazása öröme a főváros lakosságára ünnepi díszben fogadta uralkodóját. A házakat szőnyegekkel, girlandokkal és a császár kezdbetűivel ellátott cimerekkal ékesítették föl. A nikolai pályaudvar előtt diadalkaput állítottak, melyen császári cimerek és koronák ékeskednek. Ugyanott egy gazdagon díszített sátor is van, melyben az özvegy császárné a trónörökös nagyherceggel, az összes nagyhercegekkel és nagyhercegnőkkel, a belügyminiszterrel, a kormányzóval és a városi prefektussal várta a császári párt. A császár a közönség felkésült ovációi közt a pályaudvarról a Kasan székesegyházba ment, hol a metropolita üdvözölte. A téli palotába való bevonulás alatt az összes templomok harangjai zugtak. A Nevski-prospekten csapatok állottak sorfalat, míg a téli palota előtt a hadapródok és a tanuló ifjuság foglalt állást. Délután a császár és a császárné jelen volt ama zászló felszentelésénél, melyet a császár a tengerészeti hadtestnek 200 éves fennállása alkalmából ajándékozott. Később a császári pár a Péter Pál templomba ment, III. Sándor cár sírjához. Este a várost gyönyörűen kivilágították.

megvolna, mint a mi *Cirkvenicán*ban és pedig egybekötve kényelemmel és olcsó tarifákkal. Meglehet — amit én azonban ugyancsak nem tapasztaltam, — hogy az ember jobban mulathat Abbáziában, — de versenytárs nélkül áll az én Cispkerözsám kényelem, jó lakások, tél idején melegség és nap, továbbá — last not least — olcsóság tekintetében.

Leikem sokáig fog táplálkozni azoknak a gyönyörű karácsonyi estéknek emlékezetéből, amelyek ott boldogságban évről-évre megéltém. Minő tisztasága a levegőnek tündöklök a nyugodt tenger kristálytisza kéksége fölött ezeken a téli napokon, amikor olyan sokáig melegít a délvidéki nap! Kánikula idején Cirkvenicának Abbáziával szemben nagy előnye a fűrdőviszonyok kedvezőbb volta, télen pedig hű versenytársán nagyobb számú, élvezetesebb és kiterjedtebb sétá- és kiránduló helyeivel győz.

Hála és ámulat fogja el a lelkemet, visszagondolván a gyönyörű Vino d'olra. Egy órányi gyaloglás után pompás uton vadregényes vidékre érkeznék, amely bátran versenyre kelhet nem egy megszudált svájci vidékkel. Itt a hatalmas romok között kísért egy régi magyar nemzetségnek, a Frangepánoknak eltűnt dicsősége és ragyogó multnak határkövéként mered ránk a romladék a komoly, hatalmas tájék keretében. Mint valami pompás erdei idyll, húzódik a Karszt sívárságán át a kedves, termékeny Vino d'ol, amelyre tönzörz, hatalmas koronás fák vetik árnyékukat. A völgyben ilatos fenyőerdők buja mezőkkel váltakoznak, majd zöld olajfa-berkekkel, pompás szőlőkertekkel és borzalmas mélységekkel.

A téli nap koru szürkülete már borongani kezd a lapályon és a sötétben csillogó tengeren széles sávok reszketnek, lilaszinben és bíboros tüzben, — amikor vándorutunkról át a törmelékes hegygerincen hazatérünk.

Szilveszter-estéje volt utolsó alkonya a tünő századnak. A kis városkából főlhangzott a halászkok és parasztkok éneke, egyhangun, nyersen, ridegen; ez a faj is sirva vigad, akáresak a magyar. Egyre hatalmasabban zugott fel dél felől a vihar és a háborgó hullámok moraja zür-zavaros lármával kísérte a kései vándorokat. Cispkerözsa család-karácsonya elmúlt és a másnap hajnal, 1901. január elseje, fenyegő szelével gonosz bórát hozott, amely hamarosan is, alaposan is megváltoztatja a tengerpart bájos képét.

Ilyenkor jég hidegen, keményen seper a vihar a tartományban, letéperve a gyöngét, de erősítve az erőt. Ez már eltart így néhány napig, míg nap és viláosság vissza nem hódítja régi birodalmát. Annál nagyobb a viszontlátás öröme. Gonosz egy vendég a bóra: *Zomglen* születik, *Fiumában* felbő, *Földben* örjög és csak *Vilémében* hal meg. De ő, a rettegett szörny az, aki viharos leheletével minden betegség és baj csiráját megsemmisíti, elfújja, és erőre lép, jó maga is ősi képe lévén a szelíd erőnek. Zsarnok egy barátom a bóra, aki rám kényszeríti a bundát, amikor néhány óra előtt még nyári ruhában sétálhattam. De midőnj jőkor jó és ha elmegy, elküldi a tavaszt.

Vegyétek úgy, ahogy van. Az én Cispkerözsám becsületes asszony: szép, amikor mosolyog, sötét, amikor haragszik, de a legszebb, amikor kibékül a szeszélyes, az édes. Igazi magyar lány, elhagyatva idegen rögön és napsugáros szemé álmélkodva kérdi:

— Minek vagyok a világon, ha senki se törődik velem?! Vagy azért szerettek kevésbé, mert rideg vagyok?! Gyöngöségtek nem merészkedik szépségem hatalmához?!

— **A beteg honvédelmi miniszter.** Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter állapota, mint Hercezl tanár velünk tudatja, változatlanul kielégítő. Az érverés és hőmérséklet alig hagynak fen kívánivalót. A táplálkozás elegendő.

— **A budapesti közjegyzők gyűlése.** A budapesti kir. közjegyzői kamara Rapp Zsigmond elnöke alatt ma tartotta a budapesti kir. törvényszék tanácstermében rendes közgyűlést. Az elnök beszámoló jelentésében a múlt év két legfontosabb eseményével, különösen a közjegyzők országos kongresszusával és a magyar polgári törvénykönyv tervezetnek megjelölésével foglalkozott. Majd beszámolt az elnök ezután a kamara működéséről.

A kamarához a múlt évbe beérkezett ügydara-bok száma 672. Feljelentés tizenhat adatott be, amelyek közül három a legyelmi bírósághoz tetéztet el s a többi a kamara saját hatáskörében intéztetett el és pedig — egyet kivéve, amelynek esetében „intézt” alkalmazott — felmentőleg. Ez idő szerint harminc jelölt van a lajstromba bevezetve, közte huszonkét helyettes. A kamarához tartozó mind a negyvenhárom állás be van töltve. Az elnök meglepő szavakkal emlékeztet meg a múlt évben elhalálozott Tokaji Nagy Lajos kir. közjegyzőről, mint a közjegyzői intézmény egyik leglelkesebb küzdőjéről és több éven keresztül kamarai elnökről, továbbá dr. Vály Géza jelölt haláláról is.

A közgyűlés e jelentést tudomásul vette s a kamarának két javaslatát határozattá emelte. Az egyik a helyettesítés körüli eljárásra, a másik pedig a kamarai tagválasztásokra vonatkozott és mind a két esetben kimondta a közgyűlés, hogy az eddigi gyakorlatot fenntartani kívánja. A pénztári számadásokat, melyek szerint a bevétel 2059 korona, a kiadások pedig 1978 korona, a közgyűlés jóváhagyta és a felmentvényt megadta.

Ezután következtek a választások, melynek eredményeképp elnöknek Rapp Zsigmond, rendes kamarai tagoknak pedig: dr. Wenmann Filöp Zándányi Alajos, Jakab Géza és Görgey István, pótagyónak pedig Kiss Aladár és dr. Charment Oszkár választottak meg. Az elnök ezután tisztársai nevét is a bizalomért köszönetet mondva, az ülést feloszlatta.

— **Száva-ünnep a fővárosban.** A budapesti szerbek fényes egyházi ünnepet tartottak ma Szent Száva ünnepére. A zóldta-utcai szerb templomban délelőtt tíz órakor ünnepi istentisztelet volt, amelyen Bogdanovics Lucian püspök pontifikált Nedelkovics budai esperes és Dimietrievics pesti plébános segédletével. A tempóban díszes közönség jelent meg, közte Bariaktarovics budapesti szerb főkonzul és a konzulátus tisztikara. Mise után a szomszédos Tököl-ünnepet ünnepelték Tökölj Szávanak, az intézet alapítójának emlékét. Popovics V. István országgyűlési képviselő, igazgató emlékbeszéde után több növendék szavalt, az ijtusági daloskór pedig alkalmi dalokat énekelt. Ünnepet tartottak még a szerb egyházközösség iskolájában is. Az ünnepségeket este a Szloga daloskór hangversenye és táncmulatsága rekesztette be.

— **Négyszáz diák büne.** Megint egy csomó diák került bajba Oroszországban. Maga a hivatalos lap beszéli el, hogy mi a bűnök. Általános diákkongresszust akartak tartani Odesszában. A kongresszuson egyöntetű közös eljárásra akartak szövetkezni államfelforgató céljaik érdekében. Hogy mik azok az államfelforgató célok speciálisan ebben az esetben, azt nem mondja el a hivatalos lap. A mozgalom vezetőit letartóztatták, elkobozták az irataikat s ezekből kislúgt, hogy az akció fészke Kiev. Bele van keverve az ügybe háromszáz kilencvenhat kievi egyetemi hallgató, de — úgy látszik — még se valami főbőnjáró bünt követtek el, mert a büntetésük elég enyhe. A vezető emberek közül kettőt három évi, ötöt két évi és a többi egy-egy évi katonai szolgálatra ítélték.

— **A bosnyák mohamedánok Mekkában.** Szerajevából táviratozzák: Báró Appel lovassági tábornok, az országos kormány főnöke, ma délelőtt nagy számú hivatalnok, katonatiszt és előkelőség jelenlétében fogadta a sarajevói zarándokokat, akik Mekkába mennek. A zarándokok vezetője, Osmanganyisa Isza effendi kádi, beszédében köszönetet mondott azért a különös gondoskodásért melyen az országos kormány az izlam-ellelemmel és ennek vallásos ügyeivel szemben tanúsít. Beszédét háromszoros zsivíóval végezte a tartományi főnökre, mel et az összes jelenlevő zarándokok ismételték. Az országos kormány főnöke azt válaszolta, hogy a kormány mindig szíven viseli, hogy a hazai mohamedánokat vallásos kötelességeik teljesítésében támogassa. Ezért úgy, mint az előbbi években, az idén is jeles vezetőt adott a zarándokok mellé és ajánlja nekik, hogy annak utasításait kövessék. Ezzel kapcsolatban az országos kormány főnöke szerezés utazást és hazakeresztést kívánt a zarándokoknak amivel a bucsúnépesség véget ért. A sarajevói zarándokok számszerint huszonegyen, ezután kimentek a pályaudvarra és Brod-Belgrad-Konstantinápolyon át elutaztak.

— **Halálozás.** Saly Kázmérné, született Csathó Emilia urasszony, rövid szenvedés után e hó 24-én Jákó-Hódoson 67 éves korában meghalt.

— **Ur mindhalál.** Ez a minden áron ur és hamisítatlan lovag Antoine san-franciscoi francia konzul. Azaz csak néhai ur és lovag és Franciaországának most már más san-franciscoi konzulról kell gondoskodnia. Mindezt pedig egy jól irányított revolverlövés idézte elő, amelynek az előzménye egy asszony. Nem szablonos asszonyhistoria sikkasztással, könnyelműséggel, pazarlással és végül pontnak öngyilkossággal. Hanem egészen rendkívüli az eset, meglepő, fordulatos és rövid lélekzetű végkifejlesztésben. Erősen romantikus és drámai. Antoine ur barátkozott egy asszonnyal és pedig olyan asszonnyal, akivel látszólag nincs kockázat és veszedelem. Hanem nagyot fordult a szerelmi ügy. Az asszonyság követelte egy napon, hogy a konzul ur vegye el. Nagyon akarhatta ezt és tudhatta is akarni, mert Antoine ur kijelenté:

— **Helyes, elveszem asszonyom!** — csak-hogy ehhez még ezt is hozzá tette:

— **Hanem vegye kérem azt is tudomásul, hogy ha megesküszünk, minden késedelem nélkül főbe is lövöm magamat.**

Az asszony mosolygott, diadalmasan mosolygott s egész könnyedén felelt:

— **Jó.**

És éppenséggel nem hitte el, hogy az komoly, amit a konzulja mond. Az pedig elment az esküvőre, majd az esküvő után, mihelyt hazakerkezett, bement a szobájába és *ajnyolte magát.* Az özvegy most már tudja, hogy volt még egy igazi ur a földön. Es azt is tudja, hogy a legbiztosabb asszonyi számításban is lehet hiba. A maga számadásában csak arról feledkezett meg, hogy az esküvőtől sokat várt, pedig abból teljes mértékben hiányzott a misztikus elem, amelyben olyan nagyon bízna a minden áron való házasságszerzők. Szegény Antoine ur nagyon tisztán látott, a jövő semmi édes titkot nem rejtgetett a számára, s mert ezzel szemben teljes sivárságot várt a sorsától, jobbnak látta, hogy beváltás fenyegető elhatározását.

— **Viktória magánvagonya.** Az elhalt angol királynő végrendelete nem tartozik az angol jogszolgáltatás elé s ennél fogva nem is fog a nyilvánosság elé kerülni. Hogy ez a vagyon igen jelentékeny, az kétségtelen. E vagyon keletkezésének és felhalmozásának főbb mozzanatai ezek: Trónralépeése idején a királynő vagyonát 400.000 fontra, tehát közel tíz millió koronára becsülték. Ehhez járul hozzá az, amit 64 éven át a civilizációjából megtakarított. Az angol királynőnek az állam évente 60.000 font sterlinget folyósított magánpénzjára számára, háztartási költségeinek fedezésére 172.500 fontot, fizetésekre és nyugdíjazásokra 131.000 fontot és átandékokra meg adományozásokra 13.000 fontot. Férjének, valamint gyermekeinek szükségleteit mindezekből külön civilisták fedezték. Anyai örökség címén évente 8000 font jövedelme volt Viktóriának és 1852-ben egy gazdag és zsugori aranyműves, névszerint Camden Neild János, egy félmillió fontot hagyott a királynőre végrendeletleg. A lancasteri hercegség után circa 70.000 font évi jövedelem illette meg. Osbornei és balmorai birtoktestei évről-évre növekednek értékben s ma 170.000 fontra becsülhetők. Voltak továbbá birtokai Anglián kívül is, nevezetesen Amerikában és egy gyönyörű palotája Baden-Badenben. Még mindezekben felül mesésen növelte gazdagságát az a sok ékszer- és gyémánt-ajándék, melylyel 1837-ben és 1887-ben, jubileuma alkalmából kedveskedtek neki. Nagyjában ennyiből, vagyis abból áll manapság a meghalt királynő hátrahagyott vagyon, amit az itt felsorolt jövedelemforrásokból megtakarított. Már pedig — úgy mondják az angol lapok — mentül öregebbé lett Viktória, annál szűkebbre szabta udvartartásának költségeit.

— **A brassói magyarok.** A Brassói Magyar Kaszinó mai rendes közgyűlésén gróf László István főispánt egyhangulag, nagy lelkesedéssel, elnökévé választotta. A főispánt küldöttség hívta meg a gyűlésre, ahol Orbán Ferenc kaszinói igazgató üdvözölte, mire az új elnök szavakban válaszolt. Orbán Ferenc igazgató ezután hosszabb beszédben a kaszinó negyven éves múltját méltatta. Jegyzőnek Mittelmann Nándor, könyvtárosnak Kibányi János választmányi tagoknak Krájesovics Béla, Öllik Géza, Csintalan József, Bandi Vazul, Dósa János, László Gerő, Moór Gyula és Krábel Arnold választottak meg.

— **Egyetemi állások.** Az orvoskari tanfésztület dr. Gyulai Elekot a törvényszéki orvostani tanszék mellé tanársegédé, dr. Miklós Miklóst pedig ugyanoda díjazott gyakornokká választotta meg. Az orvostani intézet mind a két orvossal kitűnő erőt nyert.

— **A Dunáról.** A Dunán az enyhe időjárás következtében a fővárosnál éjjel 1 órakor megmozdult a jég, de azért még az egész szakaszon áll. A parti jég vastagsága 11, a mederjégé 26 centiméternyi. A jégmozgás következtében a lánchíd alatt az épülő új hid irányág szabad a víz színe, innen a Ferenc-József-híd fölött levő szakaszig torlódás van, viszont innen lefelé egész a Csepel sziget csuságig szabad a Duna. Egyébként a jégviszonyok változatlanok. A lassu áradás egyre tart. Budapestesten tegnap óta 13 centiméterrel emelkedett a víz, s mai magassága 138 centiméter.

— **Új társaskör a fővárosban.** Az Erzsébetvárosi Társaskör alakuló közgyűlése ma délelőtt folyt le a kör Royal-szállóbeli díszes helyiségében, amely ez alkalommal zsufolóság tömve volt a kerület előkelő polgáraival.

Az alakuló közgyűlést Horn István a végrehajtóbizottság elnöke nyitotta meg, aki üdvözítve a nagy számmal megjelent tagokat ezek nevében felkérte dr. Nagy Sándor országgyűlési képviselőt az alakuló közgyűlés vezetésére. Dr. Nagy Sándor elfogadva az elnöki széklet s megköszönve a bizalmat, indítványára a jelen voltak a társaskör megalakulását kimondták és az alapszabályokat egyhangulag elogadták. Ezután a választásokat ejtették meg. Az elnöki állást egyelőre betöltetlenül hagyták. Ellenben megválasztották ügyvezető elnököknek: Alpár Ignácot, dr. Nagy Sándort és tóvárosi Fischer Ignácot; alelnökök lettek: Földiáki Gyula, Gmelhing Hermann és dr. Rohrer Géza; igazgatók: Bodendoric A. M., Herzog József, König Ignác és Topits József; titkár: dr. Vámos Henrik; házigyász: Horn István, pénztárnok: Krausz Adoll; ügyész: dr. Farkasbázi Fischer Hugó; jegyzők: dr. Kulesár Ferenc és dr. Wagner Béla; számvizsgálók: Dietz Mór, Glück József és Reimann Gyula; gazdák: Back Fűöp és Weisz J. Mór; ellenőr: Ligeti Lajos. Miután az igazgató-választmány 40 tagját megválasztották, tóvárosi Fischer Ignác és dr. Nagy Sándor elnökök köszönetet mondtak a közgyűlésnek megválasztásukért. Végül dr. Nagy Sándor indítványára köszönetet szavaztak Horn István házigyászok eddigi odaadó fáradozásaiért.

— **A Szigligeti-Társaság foliovasó ülése.** Nagyváradról táviratozzák nekünk, hogy a Szigligeti-Társaság ma délelőtt a jogakadémia dísztermében foliovasó ülést tartott. A megjelent nagyszámú előkelő közönség sorában ott voltak Sipos Orbán, Imrik Péter alelnökök, Tassy Pál főügyész, Bulgovszky József polgármester stb. A közönség nagy élvezettel hallgatta a programot, melynek első pontja dr. Edelmann Menyhért nagyérdéki foliovasása volt, ezután Erdélyi Zoltán olvasta föl *Csók-per* című költeményét. Végül Thury Zoltán *Kicsi mesék nagy uraknak* címmel pompás társadalmi szatírákat mutatott be. A nagyváradi közönség lelkes ovációban részesítette Thuryt és foliovasása után vibáros tapsokkal fejezte ki elismerését iránta.

— **Házasság.** Topits Alajos József, a Ferenc József-rend lovagja, cs. és kir. udvari szállító, feleségül vette Eckstein Ferike urhölgyet Budapestben.

— **Egy leány, négy férfi.** Patersonból, az Amerikába menekült anarkisták fészkeiből ezuttal nem olyan hír érkezik, amely az anarkistákról szólna. Négy gavallérról van szó — akik megölték egy leányt. A leány egy gyárban dolgozott, csinos volt s a négy fiatal ur érdeklődni kezdett iránta. Egyszer megválták a gyár előt s elvitték a szomszédos korcsmába mulatni. A korcsmában leittatták s hogy annál tehetősebb legyen, álompot is öntöttek a borába. Azonban elszámították magukat az adag dolgában, mert egyszerre csak azt vették észre hogy a leány szivverése eláll. Föl akarták keltetni, de hiába, a leány a boros asztal mellett örökre elaludt. A gavallérok isszonyuan megrémültek s valami módot kerestek arra, hogy eltussolják a bűnüket. Felültek a kocsijukra, magukkal vitték a kendőbe burkolt holtestet is s míg a kocsi vágatva ment az országúton, úgy lógatták le a haót, hogy a fejét összetörte az ut. Azt akarták ezzel elérni, hogy olyan látszat adjanak a leány halálának, mintha szerencsétlenség történt volna a leánnyal. Ez a bűnyterv azonban nem sikerült s a négy fiatal ember fölött most ült törvénny a bíróság. A közönség isszonyu idegessen viselkedett az egész tárgyalás alatt, a legszivebben úgy intézte volna el a kriminális ügyet, hogy maga tépje össze a fiatal urakat. Csak arra nyugodtak meg a kedélyek, hogy kimondták az ítéletet s mind a négy fiatal ember életfogytiglani fegyházbüntetést kapott.

— **Egészséges ivóvíz.** Azok a vízmizériák, melyek a fővárosban ismétlen előfordulnak s melyek a vízvezeték vizét napokon keresztül ihatatlanná, a vízvezeték csöveit pedig tisztátalanokká teszik, immi-nens veszélyt hordanak magukban a közönség egészsége ellen. Ezzel szemben rendelkezésre áll a közönségnek a Mohai Agnes forrás vize, mely tisztasága és kellemes ídítő ize által biztos egészséges itálul szolgál, s a háztartások számára iorgyalomban levő mesterségesen szénásvával feltett vizeknél, sőt a szoda-víznél is olcsóbban beszerezhető, nemcsak a fővárosban Edeksuty L. ásványviz nagykereskedőnél, de minden jobb tüzserkereskedésben is.

— **Az iparhatósági megbízottak.** A IV. kerületi iparhatósági megbízottak ma déiben tartották alakuló gyűlést. Az alakulás után Körössy János elnök megintrepellálta Pest Ferenc e üjárót az utóbbi időben a tisztességtelen verseny és károsító reklám által elkövetett ipari és kereskedelmi kihágások dolgában. Az iparhatósági elnök rendelkezésére bocsájtotta az előjárókra vonatkozó aktákat. Az akták átvizsgálása után az elnök jelentést tett a jelen voltakak. Az iparhatósági megbízottak ebből arról gyözödték meg, hogy Pest Ferenc előjáró a büntetések kiszabása körül nagyon is méltányosan járt el, Erre az ülés egyhangulag és nagy lelkesedéssel bizalmat szavazott az

elüljárónak és arra kérte föl, hogy az igazsághoz mérten, ezentul is óvja meg az ipar és kereskedelem anyagi érdekeit.

(x) **A osz és közsvényes betegknél** kitünő eredménynyel alkalmazza az orvosok a Zo tán-féle kenőcsöt mert ez még oly betegknél is, kik évek óta szenvednek, pár nap alatt tökéletes gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógytárában, üvege 2 korona. Budapesten, V. Sétátér-utca és Szabadságtér sarkán.

(x) **Reumában szenvedők** ne mulasszák el megkíséríteni a *Krieger*-féle Reparatort, amely kitünő házi-szer kapható a gyógyszertárakban 2 koronaért. — Főraktár a Kálvin-téri gyógyszertárban.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

Verdi.

Milanó, január 27. *Verdi* vasárnap éjjel 2 óra 45 perckor meghalt.

A kis fehér aggastyán, aki mint valami beteg madár vergődött halálos ágyán, már egészen csöndes és merev és hideg. Nekünk, akiknek gondolatai számtalanszor öltött szárnyat Santa Agata szellős villeggiaturája felé, ahol pármái ibolyák kéklenek a lombard égbolt alatt, egy egész világ omlott össze, nemcsak *Verdi* mulandó holttesteme. A Hotel Milano halottas szobájának szőnyegén a ravatal körül csöndesen, hidegen, merően fekszik romjaiban korunk egyik legszebb legendája, amelynek rózsás lugasában a kis fehér aggastyán, jómaga is mint műretek, a kiévezett diademség és a megszenvedett keserőségek, egy-szóval az egészen megélt élet böles mosolyával várta az alkonyt.

Ah olyan szépen tudott öreg lenni *Verdi*, akinek megadatott, hogy hatalmas lángelméje belobogja a világot, jómaga pedig tökéletesen megélhesse a sorsát.

És most vége a csudás legendának, amelynek idillikus esőndjéből pármái ibolyák illata járta be a világot és hébe-hóba szózatossá orgonapreludium.

Oda ment, ahonnan jött: az örök harmóniába.

Fehér csudája volt az emberiségnek az ő öregsége. Élete pedig áldás és gyönyörűség.

Zenét hozott nekünk. Igazi zenét. Szíve véreből, nap sugarából, virágok illatából származó megváltóját az emberi érzéseknek. Dallamot. És ez az utolsó igazság, amelyet embernek kifejezni megadatott. Ami még ezenfelül van, azt teljes némaságban csak sejtethetjük.

A tizenkilencedik századnak zenei tartalma jórésztben *Verdi* volt, akinek egyéniségével hosszú időkre identifikálódott az olasz nemzeti zene. Aki a modern olasz kultúrtörténet egy kötetét egy szóban akarja kifejezni, elég, ha azt mondja: *Verdi*.

Halvány, cingár legényke, partitúrával a hóna alatt nagyszerűen, amint ez a szegény bassetoi orgonistához illik, beállt a márványdómos Milánóba, hogy megkérje *Masini* mästrot, adatná elő első operáját. Furesa volt akkor a politikai helyzet Lombardiában, egyébiránt pedig *Bellini* és *Donizetti* sápadt dallamai nyögdiestek a levegőben.

És egy kicsinyeg abban a zsenge partitúrában is mästro Giuseppe *Verdi* hóna alatt! A dalmú elég szép sikert aratott és szerzőjére tisztelettel tekintett föl a Teatro Filodrammatico zenekara. Mert az olasz muzsikusok, akik az ő zenéjét interpretálták, észrevették, hogy ebben a partitúrában *Bellini* és *Donizetti* kívül más is beszél, új hangon, jellegzetes akcentusokkal.

Megvolt az első siker. A cingár mästro hazasiétt és feleségül vette *Barezzi* Margitot, akivel együtt szöttek álmokat a lombard síkság virágairól és a *Scala* tapsvihartól felzúgó csarnokáról. Megvolt a fészkek. Megvoltak az álmok. De nem jött a siker. Azonban eljött a halál. Elvitte a hü feleséget és a két ártatlan gyermeket.

Verdi zenéjének domináló kótája valami szomorúság. Mesélik, hogy amikor egy éves korában anyja keblén pihent, portyázó csapatok betörték

a faluba. Az anya gyermekével a toronyba menekült a harangok közé és a kiállott rómület egész életére nyomot hagyott a lelkületében. A kis fiucska komoly szomorúságát mindig innét származtatták a szülők.

Es ezt a szomorúságra predisponált lelket ekkora csupás érte egyszerre: feleség és két gyermek vesztése!

Mikor aztán a művészethez fordult, az is cserbe hagyta. *Verdi* ekkor megesküdött, hogy soha többé kótát nem ír. És megélte, hogy üres házban sirva kellett ennie kenyérét.

Nagy küzdelmek után végre nem tudott ellenállni zsenije kényszerzavának és megszületett: *Nabukodonozor*, amely Milanóban nagy sikert aratott és Bécsben a kritika előtt megbukott.

De annál lelkesebb volt a honfitársak elismerése, akik finomult fülükkel kihallották a dalmúból a jövő zenéjét.

Nabukodonozor Abigail szerepét *Strepponi* kisasszony énekelte, Olaszország egyik legkiválóbb szopránénekese, aki beleszeretett a lelkes és szomorú ifju zenészbe. Felesége lett. Ez volt a második diadal, amelyet *Verdi* *Nabukodonozorral* aratott.

Tíz évi keserű küzdelem következett ezután. Tíz év alatt tizenkét új operája bukott meg, — csak egy-kettő aratott kisebb mértékű sikert. *I Lombardi alla prima Crociata*, *Az orléans szűz*, *A két Foscari*, *Macbeth*, *A haramiák*, *A korszár*, *Arány és szerelem* stb. sorra megjelentek a milánói *Scala* lámpái előtt, de az álmodott igazi diadal kimaradt.

Az 1851-ik év meghozta a fordulatot.

Piave Hugo Victor *A király mulat* című darabjából *Rigoletto* címe alatt szöveget írt, amelyet *Verdi* megzenésített.

A dalmú ugy hatott, mint valami megnyilatkozás. Dallamai rövid idő alatt bejárták a világot és *Verdi* lángelméje előtt esudálattal hajoltak meg. Az invenció dús gazdagsága éppen oly meglepő volt, mint a tudás sokoldalúsága, amely *Rigoletto* partitúráját oly becsössé teszi. Végre egy egészen új lángelme, akinek saruit járatlan utak pora tili meg.

Tagadhatatlan ugyan, hogy ez az időpont az, amikor *Verdi* tudatosan enged a *Meyerbeer* által befolyásolt közizlésnek. A nagy opera stílje elől nem zárkozhatott el, de a maga egyéniségének szolgálatába állította.

Es mint valami tüzijáték, következnek a *Rigoletto* után gyors egymásutánban *A trubadur*, majd *A tévedt nő*. Elkápráztatott szemmel nézte a világ *Verdi* lángelméjének kiapadhatatlan dús gazdagságát. *A trubadur*ban végre a maga teljesen kiforrott külön egyéniségével tette meg az elhatározó lépést *Verdi* és ez az opera vált klasszikus min-tájává a kijegecesedett *Verdi*-stílnak.

Hogy e tüneményes pályán még emelkedés is lehessen, kizártnak tartották. Néhány opera, amely még *A tévedt nő* után következett, köztük *Az álarcos bál*, ez az elragadó, briliáns munka, — csak öregbítette *Verdi* tekintélyét, de művészetében fordulatot nem jelentett.

Végre megtörtént a csuda, a nem várt, hihetetlen esemény: 1870-ben *Verdi* megrendelésre megkomponálja a kairói színház megnyitó darabjával — *Aidát*. És pedig három hónap alatt! A bámulat moraja tört ki az emberekből, midőn ez az exotikus szépségektől búbagós dalmú bejárta a világot. Ez a műretek tulszárnyalta *Verdi* eddigi alkotásainak szédítő magaslatát.

Ezután következett még *Othello*, amelyről sokan azt mondják, hogy megbecsülése és igaz értékének a felismerése a jövő számára van fenntartva. Az invenció ebben a munkában nem buzog ugyan olyan dús gazdag forrásból, mint az előző művekben, de *Verdi* egyik művében se nyilatkozik meg olyan mélységes kedély, mint a *Brito* szövegére írt dalmúban.

*Othello*ban és a rákövetkező *Falstaff*ban, *Verdi* utolsó művében, már megnyilatkozik — *Wagner* hatása.

Wagner és *Verdi*! A modern opera-irodalom két legnevezetesebb alakja, — vajjon minő a viszony közöttük.

Verdi és *Wagner* zenedrámája, noha részben egyidejűleg, egymás mellett fejlődött, lényegesen különbözik egymástól érzelem, dallam-tartalom, alakítás, forma és tendencia dolgában. A *Wagner*-féle zenedráma története rövid és általános ismert. Kezdődik *Rienzi*vel, végződik Parsifallal. *Wagner* utját néhány mérföldkő jelzi, de mind-egyiket egy világ választja el egymástól.

Wagner telivér művész és teljesen odaadja magát a művészetnek, de ez nem a szép szolgálatában áll, hanem végső céljában ideális, bölcselkedő és hazafias tendenciákat keres. Németországnak nemzeti operát akart adni, teljesen nemzeti operát. Erős hittel ragaszkodva programjához, nemcsak zeneszerző, de költő is, szónok, agitátor és önnönirányának magyarázó esztétikusa. Alkotó erő és analízis elme egyszerre.

Verdi — *Wagnerrel* ellentétben — mindenekelőtt naiv ösztönből művész. Zenész volt, éppen úgy, mint *Rafael* festő, vagy *Donatello* szobrász, vagy *Ariosto* költő. Nem volt se filozófus, sem esztétikus, — csak művész. Mialatt *Wagner* művészetével gondolkodik, filozofál, transzcendentális hitvallást hirdet, az alatt *Verdi* a nép költészetét keresi a maga eredeti megnyilatkozásaiban és visszaadja a népek az ének-dallam hatalmával.

Verdi ámulattal olvasta a szabályokat, amelyeket naivul megalkotott műveiből a zenetudósok levontak.

Wagner feltétlenül megelőzte *Verdi*t és korát azáltal, hogy olyan új műformát alkotott, amelyről a népszerű izlésnek negyven év előtt sejtelme se volt.

A mennyire transzcendentális és észszerűen spekulatív *Wagner* művésze, annyira plasztikus és ember *Verdi*. *Wagner* megveti kortársainak izlését és ítéletét. — *Verdi* pedig tudatosan keresi a közizlés hatását. *Wagner* színházi folényét a „szimfóniai princípiumra“ helyezi, *Verdi* erőssége pedig a „dallamosság elvén“ nyugszik. Mindazonáltal mindketten váltakozva átlépnek egymásnak territóriumára, igaz, hogy ritkán. Csakhogy *Wagner* legnagyobbat és legjogosultabb színházi sikereit a dallamosság birodalmába való kalandozásának köszöni, addig *Verdi* kevés hálával tartozik a szimfóniai princípiumnak.

Most már mindkettő az örök diademségbe tértek és szellemeik békés örökkévalóságban ragyognak egymás mellett.

Meghalt a dal fejedelme. Harmóniába olvadt föl lénye és örök szférák zenéjébe vész el utolsó hörgésének disharmóniája.

Dalt adott nekünk. Dalunké marad.

Milano, január 27.

Verdi két napi halálküzdelem után ma éjjel 2 óra 45 perckor csöndesen elszenderült a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. A halottas-szobában jelen volt *Stolz*né, *Boito* Giacomo, *Ricardi*, *Franchetti*, *Giordano* és más barátok és rokonok. A gyászír nagy gyorsasággal elterjedt és bár nem érkezett váratlanul, a lakosság összes rétegeiben élénk részvételt keltett. A halottasház előtt nagy néptömeg hullámzott, a mulatóhelyek, boltok és iskolák zárva maradtak. A közsegta-nács és a polgárság előkészületeket tesznek az elhunyt nagy mester ünnepes temetésére. Majdnem az összes házak gyászdíszít óltettek. A municipalitás gyászmanifesztumot tett közzé. A világ minden részéből érkeznek részvétlívratok. A halottas szobában a tüzoltóság áll díszőrséget.

Milano, január 27.

Viktor Emánuel király *Verdi* elhunytá alkalmából részvétlívratot küldött, melyben úgy a saját, mint a királyné nevében teljes szívből csatlakozik Olaszország és az egész civilizált világ gyászához és esedékáthoz *Verdi* halhatatlan emléke iránt abban a szomorú órában, midőn a nemzet és annak művésze épp oly súlyos, mint pótolhatatlan veszteséget szenvedett. A közoktatás-ügyi minisztertől is érkezett részvétlívrat. *Verdi* holttestét a család kívánságára nem fogják bebalzsamozni. A temetés szerdán, vagy csütörtökön lesz.

Róma, január 27.

A szenátus ma ülést tartott, mely *Verdi* emlékének volt szentelve. Miután az elnök beszélt, *Saracco* miniszterelnök szólalt fel és érzellemmel teljes beszédet mondott, hangsúlyozván, hogy a nagy mester elhunytá felett a fájdalom Rómában általános, a királyi palotában úgy, mint a legkisebb kunyhóban. A miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány avval a fenntartással, ha a

végrendelet esetleg ellenkező intézkedést nem tartalmaz, elrendelte, hogy Verdít államköltségen temessék el. (Élénk tetszés.) Ezután *Fogazaro* beszélt élénk helyeslés közt. A szonátus azután hozzájárult ahhoz az indítványhoz, hogy az elhunytat ugyanabban a tiszteletben részesítsék, mint annak idején *Manzoni*, vagyis jegyzőkönyvileg fejezzék ki mely részvétüket, a mester márvány mellszobrát állítsák föl a szonátus egyik termében, a tometésre küldöttséget menesszenek és ezt a határozatot az elhunyt családjával, valamint Bussotto és Milanó városok tanácsaival közöljék.

Apróságok.

(Hogyan nősít meg Verdi?)

1842-ben történt, az akkor még ifjú *Verdi Nabuodonozor* című operája harmadik előadásának az estjén. *Mevelli* impresszárió felszólította *Verdi*-t, hogy írjon egy új operát a milánói *Scala* számára s határozza meg a föltételeit. *Verdi* a rá nézve rendkívül megdöbbentő ajánlatra fölsietett *Stroppioni* öltözőjébe, aki operájában közreműködött.

— Mit tanácsol? — kérdezte tőle.
— Okvetlenül fogadja el az ajánlatot, — felelt az ifjú énekesnő.

— Es milyen föltételeket szabjak?
— Kérjen tizenhatezer lírát, minthogy *Bellini* is ugyanennyit kapott az ő *Normájáért*.

Verdi rendkívül meglepte az ifjú énekesnőnek ez az erőly beszéde. Ez volt első találkozásuk, amely után csakhamar meleg rokonszenv fejlődött ki köztük s kevésre rá *Verdi* oltárhoz vezette az ifjú művésznőt.

(Zenészek menedékháza.)

Verdi Milanóban az agg zenészek számára menedékházat épített. Az épületet 4200 négyzetméter kert veszi körül. A menedékház száz személy számára van berendezve és pedig hatvan férfi, negyven nő számára, akik a két épületárny három emeleten laknak. Maga a főépület csak kétemeletes, amelyben egy hangversenyterem, több étkezőterem és a játékszobák vannak; a kertben pedig a kápolna, meg a kórház van. A menedékház építője *Boito* műépítész, aki fivére *Boitonak*, a *Mefistofeles* hírneves szerzőjének. Az építés költségeit a szakértők egy millió lírára becsülik. *Verdi*, aki nagyszerűen tiltakozott az ellen, hogy az intézet nevét viselje, a menedékház javára még egy három millió alaptványt tett. Ennek a nagy tökéletes kamata elegendő, hogy száz agg művész nyugodtan tölthesse el élete alkonyát.

(Az utolsó terv.)

Verdi a mult nyarat is, mint rendszeren, Toszkánában töltötte, a montecatini gyógyfürdőkben. Az agg mester bevallotta környezetének, hogy tényleg egy új operán dolgozik s már meglehetősen előrehaladt munkájában. A vallomás hevében *Verdi* azt is elárulta, hogy operájának hőse *Nero*.

— *Remelem, hogy ott lehetek még az első előadásnál*, de ezzel a művemmel csakugyan be is fejezem zeneszerzői pályámat.

A mesler reménye be nem teljesedett!

(Mikor Verdít visszautasították.)

Az olasz lapok nemrégiben foglalkoztak azzal a furcsasággal, hogy a Milanói Zene-konzervatórium annak idejében, sok év előtt, mikor *Verdi* még fiatal és kezdő zeneszerző volt, nem vette föl az olasz zenének ezt a későbbi büszkeségét növendékei sorába. Az agg mester néhány év előtt érdekes levelet intézett erre a visszautasítására vonatkozólag *Caponhoz*, a *Fanfulla* szerkesztőjéhez. A levél így szól:

Kedves Caponi!

1832. júniusának közepén (még nem voltam tizenkilenc éves), írott kérvényt adtam be a milánói konzervatórium igazgatóságához, melyben fizető növendék-ként való fölvetélemet kértem. A kitűzött határnapon elvittem néhány szerzeményemet s *Basilij-Fiantinida*, *Angeleri* és az öreg *Rolla* előtt elzongoráztam. Egy hét mulva jelentkeztem *Rollanál*, aki így szólt hozzám:

— Ne is gondoljon többé arra, ifjú barátom, hogy befogadjuk a konzervatóriumba. Menjen csak a város valamelyik zenetanítójához. *Lavigna* vagy *Negri* jó lesz magának.

Többet aztán nem is hallottam a konzervatóriumról és kérdésomre nem is válaszoltak. Hogy miért nem vettek föl, sok'sem tudtam meg.

Híved

Verdi.

Ez a levél kétségkívül vizagsul fog szolgálni azok-sok visszautasított muzsikuskak.

(Látogatás Verdinél.)

Egy német író, aki 1899-ben *Verdi* fölkereste, hogy nyolcvanhatodik születése napján üdvözölje, a következőket írta emlékkönyvébe erről az emlékezőtes látogatásról:

A Troubadour halhatatlan komponistája négy nappal ezelőtt ünnepelte nyolcvanhatodik születése napját. Az ünnepségben résztvett az egész világ. Mindenünnen öngyűlölt a levelek és táviratok nagy halma. Az agg maestro mindegyiket olvasta, vagy felolvastatta magának. A király és a kormány kitüntetésekkel akartak kedveskedni, de *Verdi* szerényen mindent visszautasított. Amint hogy minden zajt és feltűnést kerül és magába vonulván él *Sant' Agata* nevű villájában, egy csodásan szép és fenséges kicsiny birtokon, a világ zajától távol.

Reggel nyolc órakor hű apóljája és barátja, *Stolz* kisasszony, kávét készít és esengetyűszóval hívja a mestert az asztalhoz. A reggeli után gyakran néhány billiard-játssza következnek. Gyakran este is, amikor azonban néha whist vagy tarokk váltja fel. Délután kis ponyy-fogatába ül a mester és néhány-szor körülhajt a pompás kertben. Rendszerint este 10 órakor nyugalomra tér. Ezenként többször Genuába utazik és ott a *Palazzo Doriában* néhány szobát bérel. Gyakorok találkozhattunk vele az utcán, ahol mindig az újságot olvassa. Természetesen Genuában minden gyerek ismeri *Verdi*-t, de mindegyik kerüli a közönséget, mert tudja, hogy az kellemetlen a mesternek. Ha aztán megunt a város zaját, ide jön *Sant' Agatába*, amely 1849. óta a tulajdonja.

Az évek során *Verdi* jó gazda-emberré vált. Kicsiny birtokát mintaszerűen gazdálkodik és a Parmától Bussottoig a legvirágzóbb birtok. A nép imádja és ha *Verdi* sétál, gyakran hallja imitt-amott a lombardok körúsat. De nem is esoda. A maestro-nak a tehetőségénél csak a szíve nagyobb. Senkisémet kopogtatott hába ajtaján és jólétezőságaról legendák keletkeztek.

Kompozíciói javát hálósobájában teremtette. Művészelg berendezett szoba, amely a földszinten van a kertre nyíló két ablakkal. Ebben a szobában, amelyet egy spanyolfal ketté választ, egy Erard-féle hangverseny-zongora áll, amely fölött *Barezzi* Antonionak egy olajestménye függ és a falakon szétszórtan nagy művészek rajzai vannak. A második emeleten van még az a kis zongora, amelyen első kompozíciói születtek.

Verdi komoly és hallgatag. Ha beszél, gyakran szarkasztikus és éleket mond. Az emberek között nehezen melegszik meg és csak nagyon ritkán bírják arra, hogy életélő meséljen valamit — de ha hozzák, gyönyörűen tud beszélni. Barátai sokat mesélhetének erről a tulajdonságáról.

Azt hiszen — így mondta egyszer a mester — 1862-ben volt. A hónap mellesé. Kártyáztunk, de *Rossini* szórakozott volt és gyakran baklövéseket tett. Egyike volt azoknak az estlékek, amikor a duhajkodás és a túlzott jókedv a levegőben volt. Egyszerre belépett *Meyerbeer*. Mi történt? *Rossini* a pamlagra fekszik és elkezd jajgatni keservesen. Hogy meghal, hogy néhány óra mulva a sírba lesz és így tovább. *Meyerbeer* hallgatta egy ideig, aztán elment. Amikor becsukódott mögötte az ajtó, *Rossini* arca kiderült és hangos kacajra fakadt.

— Most nevéssünk tovább, — mondta.
— *Mirevaló* komédia volt ez? — kérdeztem.
— Ez nagy örömet okozott néki, higye el, nagyon nagy örömet!

A tréfaló szkeptikus a sokkal fiatalabb *Meyerbeer* négy évvel élte túl. — Látni való, — mondta *Verdi*, — hogy a régi mesterek éppen annyira szerették egymást, mint a jelenlegi itjak. Nem változik semmi a világban.

Ime a mesler másik anekdotája: *Passyban* voltunk. A portugál király, *Rossini*, meg én. A király gordonkán játszott és én zongorán kísértem. A király gyakran gixereket csinált. Meguntam. Néhányszor erősebben ütöttem a billentyűkre, hogy rendreállításam. *Rossini* a vállamra kopogtatott és azt mondta: — Eh, lascia andare, caro mio, ci vuol altro che tastarello. (Hagyd őt, kedvesem, néki másbóvá kell ütni, nem a billentyűkre.)

Ha a mester belekezd az anekdoták elmondásába, se vége, se hossza — addig, amíg el nem lárad. Nyolcvanhat éves kora ellenére emlékező tehetsége, egészsége és humora bámulatos. Ő maga is azt mondja, hogy tréfa lehet száz élet élni. És talán igaza van.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Kamara-hangverseny. Ma délután 4 órakor a budai Vigadó nagytermében a Budapesti könyvtár-egyesület javára népszerű kamara-hangversenyt rendezett a Grünfeld-féle vonós-négyes társaság *Heuffel* Olga urhölgy közreműködésével. A gordonkarészt *Bürger* Zsigmond betegsége folytán *Novacek* Károly, a m. kir. opera tagja játszotta. A közönség, mely a Vigadó termét majdnem szülföltség megtöltötte, nem volt fukar az elismeréssel az előadó művészekre szemben. Minden egyes számot zajosan megtapsoltak.

Az ünnepelt Novelli. A rómaiak, ugyiltszik, teljes elégtételt akarnak szolgáltatni *Novellinek*, mint a *Casa Goldoni* igazgatójának, amelyről az utóbbi időkben tudvalevőleg, a bukás álnérét kürtölték szét a sa tóban. A nagy olasz művészek a napokban még a jutalomjátéka s ebből az alkalomból, mint egy római távirat jelenti, a legnagyobb ünnepségekben részesítettek. Az olasz közoktatási miniszter üdvözölte s egy bizottság albumot adott neki át sok ezer tisztelőjének

az aláírásával. A művész sok értékes ajándékot is kapott, amelyek közt nagyon érdekes *Parisi*-nek egy remek kis bronz-szobra, amely magát *Novellit* ábrázolja a *Veneczi kalmár* Shylock-jában.

Labanszkája Pétervárott — először. Mikor *Labanszkája* Mária vagy két év előtt az Operaházban mint „orosz császári primaballerina“ vendégszerepelt, kissé megbotrókzottunk, hiszen kifejlett bájaival nagyon is indírkért dolgokat táncolt meg. De csudálván a még mindig szép asszony temperamentumát, irigylettük az orosz udvari színház közönségét, amely ezeket a bájokat az első ifjuság varázsában láthatta.

— Boldog péterváriak, — sóhajtottuk, — akik évekkkel előtt először láthatták a szép *Labanszkáját!*

Most pedig kislül, hogy a boldog péterváriak csak mostanság ismerkedtek meg a szép táncosnóval, akiről a *Peterburger Zeitung* ma érkezett száma a következőket írja:

„A Cimselliféle *cirkuszban* most rövid ideig egy ügyes táncosnó: *M. N. Labanszkája* produkálja magát. *Legelső itteni föllépése* sikerrel járt, amit ügyessége mellett vonzó, élfényes külseje is biztosított az új táncosnó javára.“

Hát így vagyunk? A táncosnó, aki orosz udvari primaballerinának mondta magát, becsapta tehát a *Magyar Királyi Operaházat*, a miúntézet pedig — természetesen bona fide — a budapesti közönséget. A közönségnek elvégre hinnie kell az *Operaháznak*, de furesa, hogy a vezetőség, amelynek módjában áll, hogy az európai nagy színházak személyzetét evidenciában tartsa, felült egy variété-csillagnak. Ha ezt a külföldi lapok rólnak megírni!...

Tina di Lorenzo kalandja. *Tina di Lorenzo*, a nálunk is ismert szép olasz színésznő, kellemetlen uti kalandon esett át nemrégiben Oroszországban, ahol ez idő szerint művészi köröten van. A művésznőnek *Odessában* kellett volna fellépnie, de a vonat a nagy hóviharok miatt egy kis vasuti állomáson, *Virsulán* megrekedett és teljes öt napig nem tudott tovább menni. A szép *Tina* az első két napon valahogy csak elviselte a csapást, de a harmadikon idegessége annyira töközödött, hogy valóságos beteg lett. Impresszárióját kezdte grantsnítani, hogy az egész hóvihar csakugy — kitalálta, hogy ne utazhassék *Odessába*. Három napon keresztül a kupéjában maradt és nem volt rábiratón, hogy kiszálljon belőle. Folyton csak ezt hajtogatta:

— Istenem, istenem, minek is jöttem ebbe a barbár Oroszországba!

Az ötödik napra a vonat végre elindult s a szép *Tina* felujongott örömeiben. Öröme azonban korai volt, mert egy másik kisebb állomáson *Rusdelnájában*, a vonat ismét megrekedett. A művésznő kétségbeesése leírhatatlan. Az állomásfőnök készen nyilatkozott arra, hogy husz szántók bocsát a társaság rendelkezésére, amely elszállítja őket *Vigodáig*, a honnét aztán szabad az ut *Odessáig*. *Tina di Lorenzo* azonban kijelentette, hogy inkább ott hal meg az állomáson, semhogy egy farkaskalandnak tegye ki magát az orosz hóviharokon. A szerencsétlen impresszárió nem tehetett egyebet, mint azt, hogy a szép *Tinát*, biztos őrizet alatt ott hagyta az állomáson s ő maga a társulat nagyobb részével elfogadta az állomásfőnök szánkát. A társulat már régen *Odessában* volt, amikor a szép *Tina* még mindig a kis orosz állomáson várta, hogy az utat szabadá tegyék. Végre ez is megtörtént s *Tina di Lorenzo* végre *Odessába* mehetett.

Sandrock-botrány. *Sandrock* Adél, a bécsi Burg-színház volt tragikája, sem panaszkodhatik valami tulságos nagy szerencséről, mióta a bécsi udvari színházból „kiturták“. A művésznő legutóbbi esete, amely csak tegnapielőtt esett meg rajta, a következő:

Sandrock Adél egy *Schüller* nevű impresszárió vezetése alatt álló társulattal *Belgraában* vendégszerepelt s két estén át nagy sikerrel játszott. A művésznő egy *zimonyi* szállóban fogadott lakást s az előadásra vonaton ment át a tíz percnyeire lévő *Belgrádba*. Tegnapielőtt *Sudermann-nak* *Otho* című darabjában kellett volna játszania, de a pályaudvaron impresszáriójának egy levele várta, amely arról értesítette a művésznőt, hogy az előadást nem lehet megtartani, mert az előadásra nem fogott el jegy. Az impresszárió azonban több száz frank áru jegyet adott el *Belgrádban* s a felszedett pénzzel együtt *Fersere* utazott. *Sandrock* kisasszony azonnal értesítette impresszáriója viselkedéséről a belgrádi osztrák-magyar konzulátust, mert tisztázn akarta magát a belgrádi közönség előtt.

Így adta elő a „tényállást“ a volt bécsi tragikája. A meglehetősen kínos ügyben azonban az impresszárió is nyilatkozatot közöl egyik bécsi újságban, amely így szól:

Sandrock Adél, ámbátor 1900. december 29-től 1901. március haváig szerződésileg kötelezve volt társulatomnál, távolléteben elutazott *Brombergbe*, úgy hogy az előadást nem tarthattuk meg. Megjegyzendő, hogy minden egyes fellépéért 250 koronányi tiszteletdíj járt neki, amit pontosan meg is fizettem. Nagyon természetes, hogy a művésznő távoztával fel kellett orszámon társulatomat, mert *Sandrock* Adél utolsó vendégjátéka, ő nagysága távoztával, bajosan volt megtartható. Egyuttal azt is megemlítem, hogy *Szarajevóban* tíres házak előtt játszottunk s közben nem tarthattunk előadást, mert 15–20 frank volt a napi bevétel. Társulatom a szezon kelő közében nagy nyomorba jutott s *Sandrock* kisasszonyt távozása előtt csaknem meglincselte.

Ehhez a nyilatkozathoz a társulat tagjainak egy levele csatlakozik, amelyben a tagok azt bizonyítják, hogy nem az impresszárió, hanem *Sandrock* kisasszony — szökött meg *Belgrádból*.

** Jules Barbier esete. Jules Barbier-ről, a napokban elhunyt hírneves francia librettistáról, Lemonnier a következő érdekes apróságot mondja el a *Matin*-ben: Barbier, akinek legnagyobb vágya volt Sarah Bernhardt számára darabot írni, egy nap ezekkel a szavakkal toppan be hozzám: — Dühös vagyok, kedves barátom. — Miért? — Képzeld, darabot írtam Sarah Bernhardt számára prózában. Felolvastam neki... és ő elragadtatva így szól hozzám: „Elragadó! Ha versben lenne írva, okvetlenül eljátszanám...” Csak ennyi az egész. feleltem neki, egy hónap múlva meglesz. Nekifeküdtem a munkának és a darabom egy hónap múlva készen volt — versekben. Nagyon meg voltam elégedve a munkámmal és siettem vele Sarah-hoz. Három napig magánál tartotta a kézírásomat és udja, hogy mit felelt aztán? — Nem.

Barbier, egészen kikelve a színéből, dühösen folytatta: — Ezt: A darab nagyszerű lenne, ha prózában lenne írva!

Lemonnier ezután elmondja, hogy Barbier nagy haragjában neki ajánlotta fel előadás végett a darabját. Eleinte szabódott, de mégis csak elővasta s elő is adta a *Theatre de la République*-ben s nagy sikert aratott vele. A darabnak *Lucie Desmoulins* a címe s csakugyan Barbier legjobb alkotásai közé tartozik.

** Házi-hangverseny a Telefon Hírmondóban E héten négy házi-hangversenyt rendez és közvetít a Telefon Hírmondó hangverseny-igazgatósága, ugyint: hétfőn, szerdán és csütörtökön délután. A mai hangverseny közreműködői a következők: Bányai Stefánia, Kacziány Viola, Vidor Laura és Vitt Gizella urhölgyek, Balog János, Odry Eudár és Pápay Lajos urak. A hangverseny után 10 óráig az est folyamán érkezett legújabb értesülést olvastatja fel a Telefon Hírmondó, azután pedig 11 óráig még cigányzene lesz hallható a nagyíkon keresztül.

Nyiltér.

Egészséges ivóvíz.

Tekintettel a fővárosban ismételt előforduló viz-mizériákra, a „Mohai Ágnes”-forrást mint **eszmamentes, tiszta, természetes, szénásványos asztali ásványvizet**, mely minden fertőző betegségétől megóv, ajánljuk a t. közönség szives figyelmébe. A „Mohai Ágnes” forrás víze **budapesti bázirtások részére 130 lit. palackokban 36 fillérről** beszerezhető, az úres palackért 8 fillér tétel vissza, az tekintetben olesőbb tehát minden más forgalomban levő, mesterségesen készített viznél, sőt a szódaviznél is. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

A „Mohai Ágnes”-forrás kutkezelősége.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A Magyar Könyvtár-nak most jelent meg januári sorozata, mely ismét hat számmal gyarapítja e gyűjteményt. Köztük van *Ambrus Zoltán Arnyék-alakok* című novellás kötet. *Kazár Emil* néhány értékes műve, *Kisfaludy Károly* három kis szindarabja, *Dickens* elbeszélései, *Cornelius Nepos* életrajzi, *Eugène Brieux* a bölcső című háromfelvonásos drámája. E fűzetek 30 fillérről megrendelhetők a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában.

○ Páratlan szerdák. (Regény, írta *Szomaházy István* az *Egyetemes regénytár* tizenhatodik évfolyamának 6-7. kötete) Evröl-évre szélesebb körű népszerűséget vívnak ki maguknak a Singer és Wolmer kiadásában megjelenő piros kötésű könyvek. Az első mű, amely az évfolyamban megjelent *Ohnet György*, *Sztrén* című regénye, amely a legérdekesebb munkák egyike. Ezt követte *Mikszáth* *Almanachja*, amely igazán a legnépszerűbb könyve a magyar könyvtárnak. Most megjelent *Szomaházy István Páratlan szerdák* című regénye. A deris környezetben lejtészdő regénynek minden alakja régi ismerősünk a kikapós férj, a szelid házias menyecske, a vérének parancsolni nem tudó asszony. Mindegyik alak él s gondolkodik. Az *Egyetemes Regénytár* igazán hasznos és nemes dolgot művel, amikor ilyen műveket ösmert meg a közönséggel. A két kötet ára esimes angol vászonkötésben 2 korona.

○ Egy darab élet. A *Legjobb Könyvek* című regénytárban ismét magyar szerző jutott szóhoz, még pedig olyan magyar szerző, akinek műveit nagy szeretettel olvassák: *Bárony István*, a szabad természet poetikus festője áll be a regénytár írói közé. A kitűnő író *Egy darab élet* címmel látta el novellakötetét, amelyben tizenegy bravurosan megírt elbeszélés van. A kötet ára: egy korona.

○ Rege a tükörről. (Versek, írta *Pavlovits Károly*.) Az ismeretlenül hangzó poeta neve, azt hisszük nem sokára kedves csengésű lesz a publikum előtt is, amelynek figyelmébe ajánljuk a kötet hangulatos, kedves verseit. A kisebb-nagyobb technikai foggyakozásokért kárpótolja az olvasót a közvetlen hang, a gondolatok eredetisége, sőt néhol az egyéniség értékes felvilágosítása. Megjelent *Légrády Testvérek*nél, ára 2 korona.

○ Az epilepsziások kolonizálói. Figyelemreméltó tanulmányt írt ilyen címmel dr. *Turnovsky Mór*, marosvásárhelyi járársorvos. Az érdekes essay megérdemli, hogy a közegészségügy munkásai alaposan foglalkozzanak vele.

○ Cato kutyám és egyéb elbeszélések. Ilyen címmel adja ki *Zsoldos László* kollégánk egy csomó novelláját. A novellák-kötet, amely legközelebb jelenik meg, megrendelhető a szerzőnél. (Sarkantus-utca 3.)

EGYESÜLETEK.

A Kaszinók közgyűlései. A *Nemzeti Kaszinó* ma délelőtt 11 órakor tartotta Kossuth Lajos-utcai palotájában 74-ik rendes évi közgyűlését. A Kaszinó elnök-igazgatója gróf *Eszterházy Mihály* ajánlatára a közgyűlés elnökévé gróf *Szapáry Gyula* királyi tárnokmestert választotta meg, kinek rövid megnyitása után *Illk Mihály* egyleti titkár felolvasta az igazgatóság évi jelentését.

E jelentés szerint a Kaszinónak az elmúlt évben 3 tiszteleti, 699 rendes és 5 rendkívüli, összesen 706 tagja volt, évközben elhunyt 19 tag és felvette 23 tagot. A könyvtár fejlesztésére 3743 koronát fordított a Kaszinó; — az új szerzemények 514 kötetet tesznek ki s ennek lezártatásával az év végén a könyvtár összesen 20.929 kötetet tartalmazott, melynek leltári értéke 246.463 koronát tesz ki. Tekintélyes összeget áldozott a Kaszinó humanitárius és kulturális célokra is, ugyint: a tüdőbetegek Erzsébet szanatóriumára 4000, a budapesti önkéntes mentő-egyesületnek 1000, a Petőfi háza 1000, Munkácsy Mihály szobrára 500, a budapesti süket-némák intézetének 500, Vörösmarty Mihály szobrára 2000 koronát, összesen: 9000 korona. A múlt évi számadásokra nézve a fölmentvényt a közgyűlés megadta s az 1901-ik évi költségvetést 255.132 korona bevételében és 251.018 korona kiadásban állapította meg. Az alapszabályok oly irányú módosítását, hogy a 400 korona felvételi díj jövőre eltöröltesse, a közgyűlés nagy többséggel elvetette s így a 400 korona felvételi díj továbbra is érvényben marad.

Ezután elhatározta a közgyűlés, hogy a Széchenyi-lakoma folyó évi február hó 3-án, vagyis a következő vasárnap délután 6 órakor fog megtartatni, mely alkalommal az emlékbeszédet *Bethly Akos* fogja tartani. Végül gróf *Eszterházy Mihály* igazgató felhatalmazást kért a közgyűléstől az iránt, hogy miután legközelebb vagyis Angliába utazik, az alkalommal VII. *Edvárd* királynál a kaszinó nevében tisztelegessen s engedélyt kérjen arra, hogy 6 főséget — kit mint walesi herceget két évtizeden át tiszteleti tagjai közé számított a kaszinó — évkönyveiben mint királyi is tiszteleti tagjai között tovább vezethesse. Erre nézve a közgyűlés az igazgatót lelkiesen éljenzve, a felhatalmazást megadta.

Az igazgatóságra és választmányra beadott szavazatokat csak később fogja az erre kiküldött bizottság átvizsgálni s az eredményt a február 3-ikán délután öt órakor tartandó folytatásos hitelesítő közgyűlésen hirdetik ki. Elnök-igazgató gróf *Zselénzky Róbert* lett szavazati többséggel. A közgyűlést az elnök titéte mellett déli tizenkét órakor rekesztették be.

Az *Országos Kaszinó* is ma tartotta évi rendes közgyűlését *Ujvilág-utcai* palotájának nagytermében délután 4 órakor, melyen mintegy 300 tag jelent meg. *Paiss Andor* indítványára a közgyűlés elnökeül gróf *Zichy Jenő*t választotta meg aki megköszönve a belé helyezett bizalmat, elfoglalta az elnöki tisztelet. Az évi jelentés bemutatása után az igazgatóságnak megadta a teimentvényt és elogadták az 1901-ik évi költség-előirányzatot. A közgyűlés ezután kimondotta, hogy néhai báró *Atzél* volt igazgató által beruházásokra fordított s általa előlegezett 200.600 koronát, a báró jogutódaival szemben mint tartozócsont elismeri s hogy az erre vonatkozó kötelező okirat kiálltassék.

Az üresedésben levő egyik igazgatói állás betöltésére került ezután a sor. *Szent-Ivány Zoltán* indítványára egyhangulag *Gulner Gyula* belügyminiszteri államtitkár választott meg eme állásra. *Gulner* megköszönve a kitüntető bizalmat, kijelentette, hogy a tisztelet elfogadja.

Megválasztották választmányi rendes tagokul: *Bornemissa Boldizsár*, *Zoltán Elek*, *Mariássy Sándor*, *Pasztélyi Jenő*, *Szent-Ivány Zoltán*, *Losonczy Antal*, *Hoitsy Pál*, *Szabó Agost*, *Vavrik Antal*, *Bernáth Gyula*, *Benke Gyula*, báró *Fláth Miklós*, *Tomka Jenő*, báró *Splényi Ödön*, *Körös László* és *Csik Imre*. Póttagokul: *Rhorer Géza* és *Horánzky Dezső*. A közgyűlést társasvácsora követte, melyen mintegy 300-an vettek részt.

TÁVIRATOK.

Bécs, január 27. Ó felsége délután porosz tábor-nagyi egyenruhában félórai látogatást tett *Eulenburg* herceg német nagykövetnél és személyesen fejezte ki szerencsekívánatait *Vilmos császár* mai születésnapja alkalmából.

Páris, január 27. A legújabb madridi jelentések konstatálják, hogy semmiféle merényletet nem követtek el a régens-királlyal ellen.

A kínai bonyodalom.

Pétórvár, január 27. A hivatalos lap jelenti a távol Keletről: Arra a hírre, hogy *Ningutától* 40 verszinyre 200 főnyi tunguzbanda bukkant fel, *Csicsagov* tábornok *Alihanov* ezredet az arguni ezred egy századával és egy önkéntes vadászcappattal és két helygi ágyúval kiküldte ellenük, hogy megsemmisítsék a bandát. Önkéntes vadások e hó 14-én hajnalban a tunguzokat *Ningutától* 60 verszinyre

egy hegyszakadékból találták. A tunguzok három házból védekeztek; délig tartott a kölcsönös tüzelés. Végül *Alihanov* csapata rohammal bevette a tunguzok állását. Rövid harc után a házak védőt megölték és az egész tunguz-bandát megsemmisítették. A halottak közt volt *Vansantin* tunguz ember is, aki a békés khinaiak egész vidékét terrorizálta. Orosz részről három vadász és egy tüzér sebesült meg. A vadászszázad, hogy az előnyomuló kozákokat és az önkéntes csapatot támogassa, 54 verszinyi menetet tett.

Hongkong, január 27. (Reuter.) *Kantonban* letelepedett három európaít egy kirándulás alkalmával a Kanton folyó mentén folyamalkalozók megtámadtak és kettőt közülük jelentékenyen megsebesítettek. Két khinai szökei is volt velük, az egyiket megölték a kalózok, a másik megsobesült.

A boer háború.

Pretória, január 27. (Reuter.) A boerok békebizottsága *Botha* Lajoshoz kérdést intézett, vajjon hajlandó-e küldőtteket fogadni, hogy a béke kérdését tárgyalják.

KÖZGAZDASÁG.

A hegyaljai bortermelésről. *Sátoralja-Ujhelyről* jelentik: A Zemplén vármegyei gazdasági egyesület gróf *Andrássy Sándor* és *Molnár István* főispán elnökelete alatt ma délelőtt nagyszabású értekezletet tartott a hegyaljai bortermelés értékesítési ügyében. *Egej Szilárd*, a tarcali vinnelérképző-intézet igazgatójának tervezete egy borértékesítési részvénytársaság alapítására volt az értekezlet tárgya. Az értekezlet során nagy vita keletkezett az olasz vám felemelése mellett. Szomorúan konstataita az értekezlet, hogy a rekonstruált Hegyaljai a borkereskedelem teljesen pang. A borértékesítési részvénytársaság alapításának előkészítésére szűkebb bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai *Dókus Gyula* kamarás, *Görgey*, *Mecner Béla* és *Székelly* polgármester.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A hét üzleti forgalma csekély volt. Jól lehet a gabonapiac szilárdan tartotta magát, vevőknek mégis tartózkodtak nagyobb vételiktől és csak a legszükségesebbek vásárlására szorítottak. A korábbi kötések lebonyolítása lassan halad minek magyarázata abban rejlik hogy a kereslet készürra iránt még mindig nem növekedett. Takarmánycikkék ára szilárd és emelkedő.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	24.80	23.70	22.80	21.80	21.40	20.60	19.10
		7	7 ^{1/2}	8			
		16.20	14.30	10.80			
		Finom korpa:		Goromba korpa:			
Ar:	korona	8.90					9.10
		Dara:		AB		C	
				26.40	24.40		

Átlagos árak 100 kilogrammonként, Budapestre szállítva száskostól értendők.

Napirend.

Naptár: Hétfő, január 28. — *Római katolikus:* Apollónia sz. — *Protestáns:* Nagy Károly. — *Görög-ország:* (január 15.) *Kalib. Ján.* — *Zsidó:* *Scheb. 8.* — *Nap két:* 7 óra 17 percek. — *Nyugszik:* 4 óra 38 percek. — *Hold két:* délelőtt 11 óra 3 percek. — *Nyugszik:* délelőtt 1 óra 28 percek.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A főváros magánéptési bizottságának ülése az új városházán délután 5 órakor.

Iparmüvészeti társulat karácsonyi kiállítása zárva.

Nemzeti Múzeum. Természettörténeli tára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tára 1 korona belépődíj mellett tekinthető meg.

Országos képtár az Akadémiában zárva.

Iparmüvészeti múzeum zárva.

Tudományi iparmúzeum nyitva van délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2-5-ig.

Mezőgazdasági múzeum zárva.

Földtani intézet múzeuma zárva.

Közelekedés múzeuma a Városházán délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3-5-ig.

Magyar kereskedelmi múzeum az iparsarnokban d. e. 9-10 2 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-11 óráig.

Akadémia Goethe-szobája délelőtt 10-12-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9-11-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3-7-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Iparmüvészeti múzeum könyvtára zárva.

Magy. kir. statisztikai hivatal nyilvadás könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10 órától 1-ig.

Az új *Országház kupolacsarnoka* és lépcsőháza reggel 9 órától este 6-ig. Belépődíj 1 korona.

Mentőegyesület helyisége reggel 8 órától este 6-ig.

Allhart a Városházán nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-út 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-10 délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szákkönyvtár VII. kerületi-út 22. sz. Hivatalos órák: délelőtt 9-12 óráig és délután 3-6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, (a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeli gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetés árusításokat is eszközöl) a városiégi iparsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi piarendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

A

BUDAPESTI NAPLÓ

ingyen biztosítja előfizetőit

BALESET ELLEN.

Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 kor. erejéig,
rokkantság esetén 2000 korona erejéig.

A biztosítás egész költségét a Budapesti Napló kiadóhivatala fedezi.

Mindenki annyi időre van biztosítva, amennyi időre előfizet.

A biztosítást a Mannheimeri Biztosító Társaság magyarországi vezérképv. VI., Kemnitzer-u. 10. végzi.

Minden előfizető, régi és új egyaránt

jogérvényes biztosítási kötvényt kap.

A BUDAPESTI NAPLÓ ELŐFIZETŐI

ajándékkul gazdag tartalmu

DISZES NAPTÁRT

kapnak.

Előfizetés: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyed-
évre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 korona 40 fillér (1 frt 20 kr.)

A „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatala

József-körút 18.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 28-án.

Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 28-án.

Himfy dalai.

Vigjáték 3 felvonásban, egy előjátékkal. Irtá: Ber-

czik Árpád.

Személyek:

Kisfaludy S. Mihály Takács József Horváth
Kisfaludy K. Dező Skubics I. Náday B.
Özv. Biró Jó-

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 28-án.

A postás fia.

(The messenger boy.)

Operett 5 képből. Szövegíró: James T. Tanner
és Alfred Murray. Fordították: Salgó Ernő és Mérei

Személyek:

Punchestown Mátrai Bang, postásfiú Sziklai
Hooker pasa Molnár Nóra Szoyer I.

VIGSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 28-án.

A tükör rendőre.

Böhszát 3 felvonásban. Irtá: Antony Mars. Fordi-

Személyek:

Bricard Hegedűs San-Galetto Szerényi
Cyprienne Kalmár Mazurka Borzútei

NÉPSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 28-án.

Napfogyatkozás.

Böhszátos daljáték 3 felv. Szövegíró és zenéíró: Irtá:

Személyek:

Csalavalahaj Németh Smitt Horváth
Azra, leánya Kéry Mariska Bojár T.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Hétfő, 1901. január hó 28-án.

1848. A szabadságharc története.

Irtá: Hentaller Lajos.

Kezdeté 7 órakor.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca). Albrecht Ferenc, igazgató.

Péntártnyit 7-kor, a nagy műsor miatt kezdete 1/28-kor.

Fregoli

Ma: „Chamaleon.” 1 felvonásban 3 személyben.

Csütörtök, január 31-én visszavonhatlan bucsu vendéglátéka

Fregoli urnak

a „Belampago” című darabban, ugyan az Eidorado című Varietében estenkint új meglepetések.

Hírdetés. Ezen jegyeknél a gőzhajók egy ágyért 2 korona utánfizendő.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága közzé teszi, hogy ezen helyszínen vasutak a f. é. január hó 1-én kezdődő

FOLIES CAPRICE.

Ma:

„Blonde Bestien.”

„Ő nem tud franciául.”

Mundi Rosenkranz auf der Hochzeitsreise.

Cigányzene reggeli 5 óráig a pompás téli kertben.

Szabadalom.

A m. kir. belügyminiszterium által 1900. évi március hó 21-én 28722. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerinti működés és tagjai töltött legyűlt elnöközést gyakorló

Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők Testülete

Tagjai, kik szankcionál a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelmi ügyvivők m. kir. miniszter fejeletni fűmhatósága alá is tartoznak, mindentudni szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlják.

A testület tagjai:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-ut 32. Bölcsey Pál V., Fűrdő-utca 1. sz. Kalmár Jakab (Kalmár J.) VII., Kerepesi-ut 44. sz. Kelenen M. István (Kelenen és tsa.) VII., Hotel Royal B. Meller Ernő VII., Erzsébet-körút 56. Neufeld Armin VIII., József-körút 8. sz. Schön Fülöp (Schön F.) VII., Erzsébet-körút 19. Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer VII., Kerepesi-ut 32.

„The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban Magyarországi fiók:

Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6. a társaság házában.

A társaság vagyona 1-900. decem-ber 31-én ... kor. 177,060.451.—

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1899. évi december 31-én 30,835.871.—

Kifizetések, biztosítási és juttatási szerződések, valamint visszavárások stb. után a társaság fennállása óta (1848) ... 383,793.872.—

Az 1890. évben a társaság 5838 kötvényt állított ki ... 50,097.103.—

összeg értékekben. — Prospektusokai és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiad, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet főváros Budapestben, valamint ennek ügyvelei a fiók minden nagyobb városban.

Legrövidebb és legelősebb utazás Olaszországba.

A Fiume-Venecia és Fiume Ancona közt közlekedő termes gőzhajók menetrendje.

Érvényes 1900. évi november 1-étől 1901. évi október 31-ig.

Fiume-veneciei vonal:

Ejleli járások:

Fiuméből indulás minden kedden és szombaton este 8 órakor

Venecziából indulás minden hétfőn és csütörtökön este 7.30 órakor

Nappali járat: március 15-től október 31-ig

Fiuméből indulás minden csütörtökön reggel 7 órakor

Venecziából indulás minden szombaton reggel 7 órakor

Venecziában érkezés és indulás a Szt. Márk-téren.

Menetidő 10 óra.

Fiume-anconai vonal.

Nappali járat:

Fiuméből indulás minden hétfőn reggel 7 órakor

Anconából indulás minden szerdán reggel 7 órakor

Ejleli járat:

Fiuméből indulás minden csütörtökön este 8 órakor

Anconából indulás minden szombaton este 8.30 órakor

Menetidő 10 óra.

Menetidő 10 óra.

A gyorsvonatok használatára jogosított menetjegyek árai a hajó átkelés díjával együtt:

Budapestől ... I. oszt. ... II. oszt. ...

Ezen jegyeknél a gőzhajók egy ágyért 2 korona utánfizendő.

Menetjegyeket kiadnak és átvevőket felvilágosítással szolgálóak a m. kir. államvasutak állomásai és városi menetjegytárolói, valamint a Cook Tamás és Fia cég összes utazási irodái.

Budapest, 1900. november 22. A m. kir. államvasutak igazgatósága.

Köznevelésosztály.

Őszi menesikoff ... 4 frt
Téli kabát ... 7 frt
Fejő ... 4 frt
Ferenc József-kabát (Gehrock) ... 3 frt
Téli nadrág ... 4 frt
Rothberger Jakab, Köstler-tér 2. 1-6. emelet.

Palackok.

Gróf Zichy Jenő (nemzedékvédők 1888. évi felbontás palackok) együtt 50 krajcárral házhoz szállítjuk. Róza Lajos és társa, Podmaniczky-utca 4.

BUTOROK

úgy készpenzert, mint részletfizetésre

legnagyobb kivitelű legjutányosabban

Charentren és Fuchs testvérekéi.

BUDAPEST VI., Terezh kört 8. Andrásy-ut közelében. Keres ár egyezs ingyen.

Titkos betegségek

mindenemett impotentiát meg 100% bökés el is meglopó sikerrel, alap-pon szűzölés

med. univ. Dr. Fabinyi

v. körházi orvos, specialista

szék egy betegnél

biztos eredménnyel alkalmasított számos el körházi gyakorlatában.

Titkos siker folytán honorarium utolag is fizetendő levelekre ártalmatlanul válasz; kívánatos gyógyszerék. 1068

Lukács: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. I. em.

Bejárta a leposzónél. Kétfőn várótermek.

Rendel: d. o. 9-3-ig este 6-8-ig.

Igazgatóság.

Gyomorbaiban

vagy pántlikagilisztában szenvedők ront-lékek meg a Schneider-féle patány-tokocsak, melyek fá-lyatosan nélték 6 perc alatt (tízosan kigyógyítanak, Doboza S. zozona. Utánvetéssel küldi Schneider József gyógyszerész Resicán 105.

Hölgyeknek

ajánljuk megrendelésre az „Illat és szépítő szerek készítése” című könyvet. Magában foglalja az összes dívo-atos illat-és szépítőszerek, fűszerek, hajfűszerek, illatos mosószerek, szappanok és másféle illatos készítmények készítésének leírását. Ár: 1 korona 20 fillér. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

Magyar Könyvtár

Szerkesztő RADÓ ANTAL.

Kladja LAMPEL ROBERT (Wodianer F. és Fiala) cs. és kir. udvari könyvkereskedése Budapest, Andrácsy-út 21. sz.

Egy-egy szám ára 30 fill. Minden száma külön kapható

- 1. sz. Bánk bán ... Irtá: Katona József. Előrajz: Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. Katona József tragédiája a legnemesebb drámák egyike s nélkülözhetetlen költésünk.
2. sz. Arató elbeszélések ... Irtá: Gyula Mikspassant. Arató elbeszélések ... Irtá: Béla. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
3. sz. Berzsenyi Dániel valóságos vörsei ... A klasszikus művek nagy mestere Berzsenyi.
4. sz. A kovácok sztrájkja ... Irtá: Edmondo de Amicis. A kovácok sztrájkja, legismertebb alkotása az újabb francia költészetnek.
5. sz. A körök ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A költőnek egyik legjellegesebb és legkedvezőbb alkotása a Körök.
6. sz. Humoreszkok ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. Melyek a hitvány szerző nevét ország-szerte ismeretű teték.
7. sz. A bor és egyéb apróságok ... Irtá: Edmondo de Amicis. A bor és a határáról való nagyszerű emlékezés, melyet De Amicis néhány mesteri utalással látott.
8. sz. Sztrájk a városligetben ... Irtá: Zrínyi Miklós (Személyes). Bevezetést ellátta Bánóczy József. Ez éppis kiváló művészetével, jellemfestés és költői dialógus erejével, epikus iróniájával elcsigázó remek.
9. sz. Trilby ... Irtá: Pebody. Fordította Fái Béla. Ez a világ minden színház diadalját járta be. Olvasni is érdekes, lefilmező.
10. sz. Dorottya ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A Dorottya a száz évvel ezelőtti magyar társadalmak egyik legérdekesebb jelensége.
11. sz. Arany János valóságos halálai ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. Arany eposz művészetét hallgatásból is megismerhetjük. O. sz. Arany János születését a balladák költésére, annya alkalmatosak erre költői sajátosságai.
12. sz. Olasz elbeszélők tára ... Irtá: F. A. S. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
13. sz. Légytől hátrahúzó és egyéb történetek ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
14. sz. Uti rajzok ... Irtá: Péterfy Sándor. Ez uti rajzok Péterfy Sándor munkái legjavát teszik.
15. sz. A kaméliás hölgy ... Irtá: Dumas. A kaméliás hölgy Dumas Sándor. Fordította Személyes. Ez a dráma az újabb francia művészet egyik legnagyobb alkotása. A nagy művészt Dumas összes színművét közt úgy látjuk, legtovább fog elni.
16. sz. Légytől hátrahúzó és egyéb történetek ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
17. sz. Francia elbeszélők tára ... Irtá: F. A. S. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
18. sz. A beszteleken ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
19. sz. Kistudós ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
20. sz. A szentiváni álom ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
21. sz. Fanni hagyományai ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
22. sz. Manfred ... Irtá: Byron. Fordította Szipusz. Manfred Ábrányi E. Az önmagával meghasonlott lelki tragikumát fenséges költői erővel fejezi ki e mű, melyet Ábrányi remekül fordított le nyelvünkre.
23. sz. A Viola Vera és egyéb elbeszélések ... Irtá: Porro. A Viola Vera és egyéb elbeszélések (Ágai A.) A magyar társadalmi élet képeinek hűvös, hűvös, hűvös.
24. sz. Vajunk el ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
25. sz. Deák Ferenc 1801-iki első halálai beszéde ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
26. sz. A lánccsilló Promethéus ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.
27. sz. A lánccsilló Promethéus ... Irtá: Szipusz. Bevezetést ellátta Beöthy Zsolt. A francia elbeszélő-irodalom egyik legnagyobb mesterét ismerjük meg e. i. iro elbeszélésekben.

